اخبار کوتاه

۹۱۸ هزار فارغ التحصیل بیکار داریم

بررسی سهم «جمعیت بیکار تحصیلکرده از مجموع جمعیت بیکار کشور» نشان می‌دهد که در زمستان سال ۱۴۰۰ حدود ۳۸.۱ درصد بیکاران کشور فارغ‌التحصیل دانشگاهی بودهاند.

به گزارش پیام آشنا: بررسی تازه‌ترین آمار مربوط به وضعیت نیروی کار مربوط به زمستان سال ۱۴۰۰ که از سوی مرکز آمار ایران ارائه شده نشان می‌دهد که ۹۱۷ هزار و ۹۴۶ نفر از جمعیت فارغ‌التحصیلان کشور بیکار هستند یعنی در زمستان سال گذشته ۱۳ درصد از کل جمعیت فعال فارغ‌التحصیل آموزش عالی بیکار بوده‌اند.

همچنین ۴۸۴ هزار و ۴۲۴ نفر از این جمعیت را مردان و ۴۳۳ هزار و ۵۲۳ نفر را زنان به خود اختصاص می‌دهند؛ از نظر درصدی نیز نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان گروه مردان ۹.۷ درصد و گروه زنان ۲۰.۸ درصد است.

نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان در گروه مردان در زمستان سال ۱۴۰۰ نسبت به زمستان سال ۰۳.۰۹۹ درصد و در گروه زنان ۲.۵ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

۳۸.۱ درصد از بیکاران کشور، فارغ‌التحصیل دانشگاهی هستند

همچنین در حال حاضر ۳ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۱۴۲ نفر بیکار در کشور داریم که بررسی سهم «جمعیت بیکار تحصیل کرده از مجموع جمعیت بیکار کشور» حاکی از آن است که ۳۸.۱ درصد بیکاران کشور، در گروه فارغ‌التحصیلان آموزش عالی قرار دارند که این سهم در زمستان سال ۹۹، معادل ۳۸۸ درصد بود.

البته سهم «جمعیت شاغل فارغ‌التحصیل از کل شاغلان» با رشد مواجه بوده به طوری که این سهم از ۱۳ درصد افزایش داشته و از ۲۵۳ درصد در زمستان ۹۹ به ۲۶۶ درصد در زمستان ۱۴۰۰ رسیده است.

مردم حفاری چاه‌های غیر مجاز را گزارش کنند

روابط عمومی اداره منابع آب کرج با صدور اطلاعیه ای از مردم برای شناسایی چاه های غیر مجاز در این شهرستان درخواست همکاری کرد

به گزارش پیام آشنا: این روابط عمومی با اشاره به مشکلات آبی و کاهش بارندگی در کشور و استان البرز به مردم توصیه کرد که از مصرف بی رویه خودداری کنند.

بنا براین گزارش حفر هرگونه چاه غیر مجاز سبب خسارت به منابع آب زیر زمینی منطقه خواهد شد. مردم می توانند هرگونه تردد دستگاه های حفار ، آبفروشی و ساخت وساز غیر مجاز را در حریم و بستر رودخانه ها و مسیل های شهرستان کرج را به شماره تلفن همراه ۰۹۳۵۹۵۶۰۳۳۱ گزارش کنند.

طبق گزارش ها تا سال ۱۳۹۷ حدود ۱۱ هزار حلقه چاه آب غیر مجاز در البرز شناسایی شد که تعدادی از آنها توسط شرکت آب منطقه‌ای البرز مسدود شده است.

۳۰۷ پروانه استاندارد در البرز صادر شد

سرپرست اداره کل استاندارد استان البرز از صدور ۳۰۷ پروانه استاندارد برای واحدهای تولیدی و خدماتی استان در سال گذشته خبر داد.

به گزارش پیام آشنا: امیر موشنگ قاسمی اظهار کرد: در راستای استاندارسازی محصولات تولیدی استان، در سال گذشته ۲۶۶ پروانه کاربرد علامت استاندارد اجباری و ۴۱ پروانه استاندارد تشویقی در البرز صادر شد.

وی افزود: بیشترین پروانه‌های صادر شده مربوط به صنایع غذایی و کشاورزی بوده است.

قاسمی اظهار کرد: همچنین در سال گذشته شش پروانه نشان حد مجاز آلایندهها در محصولات کشاورزی توسط اداره کل صادر شده است.

وی گفت: در این مدت در کمیته علائم استاندارد البرز، اعضای کمیته با تمدید ۸۹۸ پروانه استاندارد اجباری و ۱۰۵ پروانه استاندارد تشویقی، ابطال ۱۹۴ پروانه استاندارد اجباری و ۱۸ پروانه استاندارد تشویقی، ۱۰۲ مورد تعلیق پروانه و نیز ۴۸ مورد رفع تعلیق پروانه کاربرد علامت استاندارد موافقت کردند.

گفتنی است کمیته علائم، کمیته‌ای است که وظیفه بررسی نهایی صلاحیت واحدهای تولیدی و خدماتی را در خصوص صدور پروانه استاندارد برای محصول خاص و تعلیق، رفع تعلیق، ابطال و صدور مجدد آن را بر عهده دارد.

افزایش قیمت میلگرد وسیمان در بازار آزاد

دبیر کانون سراسری انبوه سازان مسکن از افزایش قیمت میلگرد به کیلویی ۱۸ هزار و سیمان به کیسه‌ای ۶۰ هزار تومان در روزهای اخیر خبر داد.

به گزارش پیام آشنا: فرشید پورحاجت گفت: در روزهای اخیر قیمت دو قلم اصلی مصالح ساختمانی شامل سیمان و میلگرد افزایش داشته است.

وی افزود: در حال حاضر حداقل قیمت میلگرد در سایزهای بالا ۱۸ تا ۳۲ حداقل کیلویی ۱۸ هزار تومان است. در سایزهای کوچکتر (۸ تا ۱۶)؛ نیز بین هزار و تا ۱۵۰۰ تومان به این رقم در هر کیلو افزوده می‌شود.

وی تأکید کرد: این افزایش قیمت میلگرد از سوی تولیدکنندگان اتفاق افتاده و آنها محصولات را با قیمت‌های بالا در بورس کالا عرضه می‌کنند. این در حالی است که میلگرد در اسفند ماه سال گذشته کیلویی ۱۴ تا ۱۵ هزار تومان بود.

دبیر کانون سراسری انبوه سازان اظهار کرد: سیمان در بورس کالا کیسه‌ای ۴۷ و در بازار مصرفی ۶۰ هزار تومان فروخته می‌شود؛ کرایه حمل ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده، هزینه تخلیه و بارگیری، هزینه بنکداری و ... نیز به آن افزوده می‌شود.

بورس

کسب بازدهی معقول با انتخاب سهام مناسب

یک کارشناس بازار سرمایه به اقدامات مثبت سازمان بورس برای بهبود روند معاملات بازار اشاره کرد و گفت: کسب بازدهی معقول از این بازار خواهند بود.

به گزارش پیام آشنا: به نقل از سازمان بورس و اوراق بهادار، «رسول جاویدی» به کاهش نوسانات ایجاد شده در بازار اشاره کرد و افزود: بازار از معاملات قبل وارد مدار ریزشی شد، هر چند در مقاطعی از زمان تحت تاثیر بازخرید و بازار بنیادی ماندند افزایش نرخ ارز یا رشد قیمت‌های جهانی شاهد افزایش قیمت در برخی از سهام بودیم، اما این افزایش قیمت در بازار به همه شرکت‌ها تعمیم داده نشد.

وی ادامه داد: اکنون که صحبت‌ها در خصوص احیای برجام به نقل محافل تبدیل شده است، شاهد افزایش تقاضا برای سهام گروه‌های مرتبط با آن هستیم که در صدر آنها گروه خودرویی قرار دارد.

لیدری گروه خودرو در بازار سهام

جاویدی به لیدری گروه خودرو در بازار سهام اشاره کرد و گفت: براساس فاکتورهای بنیادی، قیمت بسیاری از سهام نیز از مدت‌ها قبل وارد دوران ارزندگی شدند و سهامداران در صورت انتخاب سهام مناسب قادر به

تورم، جزء جدایی ناپذیر اقتصاد کشور

جاویدی تورم را جزء جدایی ناپذیر اقتصاد کشور دانست و گفت: تورم باعث افزایش اسمی درآمدها و سود شرکت‌ها می‌شود که این اتفاق در قیمت سهام شرکت‌ها نمایان خواهد شد؛ بنابراین تحت تاثیر چنین اتفاقی می‌توان انتظار روندی مثبت را از معاملات بازار داشت.

این کارشناس بازار سرمایه با اعتقاد بر اینکه چرخش پول در صنایع مختلف سبب نوسانات قیمتی خواهد شد، گفت: به عنوان مثال در فصل مجامع، استقبال از سهام با سود تقسیمی مناسب بیشتر است در این میان شرکت‌هایی که دارای طرح‌های توسعه‌ای هستند، می‌توانند جزو شرکت‌های مدنظر برای سرمایه‌گذاری بلندمدت تلقی شوند.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا سال ۱۴۰۱، سال سرمایه‌گذاری در بورس است یا خیر، گفت: اکنون در اقتصاد کشور با فاکتورهای متعدد و در عین حال متغیر زیادی روبرو هستیم؛ بنابراین نمی‌توان در این زمینه اظهارنظر دقیقی را ارائه کرد اما بازار سرمایه به شرط عدم سلب اعتماد سرمایه‌گذاران، روندی خوب و مساعد را در پیش خواهد گرفت.

وزارت جهاد کشاورزی:

قیمت گوجه فرنگی به‌زودی متعادل می‌شود

مدیرکل دفتر محصولات علوفه‌ای و جالیزی وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه گوجه فرنگی، پیاز و سیب زمینی مورد نیاز کشور تامین است و کمبودی در این زمینه وجود ندارد، گفت با افزایش عرضه این محصولات از استان‌های جنوبی به‌زودی قیمت‌ها متعادل می‌شود.

به گزارش پیام آشنا: حسین اصغری درباره افزایش قیمت گوجه فرنگی، پیاز و سیب زمینی در بازار افزود: افزایش قیمت این محصولات در بازار به‌دلیل کمبود تولید نبوده، بلکه توزیع و بازاررسانی به موقع آنها مشکل داشته است.

مدیرکل دفتر محصولات علوفه‌ای و جالیزی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه تولید محصولات اصلی براساس برنامه‌ریزی تولید هرساله انجام می‌شود گفت: در فصل بهار امسال (۱۴۰۱) تولید ۹۹۰ هزار تن گوجه فرنگی در سطح ۲۲ هزار و ۶۰۰ هکتار، تولید ۵۳۴هزار تن سیب زمینی در سطح ۱۸ هزار هکتار و تولید ۸۳۲ هزار تن پیاز در سطح ۱۷ هزار و ۳۰۰ هکتار انجام می شود.

وی تصریح کرد: اکنون بخش عمده گوجه فرنگی، پیاز و سیب زمینی مورد نیاز از استان های جنوبی شامل بوشهر، هرمزگان، جنوب کرمان وسیستان وبلوچستان وارد بازار سراسر کشور می شود و نگرانی در این خصوص وجود ندارد.

اصغری از روند کاهشی قیمت‌ها با افزایش عرضه این محصولات خبر داد و گفت: کف قیمت هر کیلوگرم گوجه فرنگی سرمزعه ۴ هزارتومان و در میدان ۶ هزارتومان است و امروز متوسط قیمت گوجه فرنگی سر مزرعه ۷ هزارتومان و در میدان مرکزی میوه و تره بار، این محصول ۱۰ هزار تومان است.

مدیرکل دفتر محصولات علوفه‌ای و جالیزی وزارت جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: طبق آمار سال زراعی ۱۳۹۹-۱۴۰۰، در مجموع بیش از پنج میلیون و ۴۰۰ هزار تن تولید گوجه فرنگی در سطح ۱۱۲ هزار و ۲۰۰ هکتار، پنج میلیون و ۵۱ هزار و ۱۰۰ تن سیب زمینی در سطح ۱۴۳ هزار و ۲۶۰ هکتار و سه میلیون و ۴۰۰ هزار تن پیاز در سطح ۶۷ هزار و ۸۰۰ هکتار تولید شده بود که کفاف بازار کشور را می‌دهد.

وی افزود: طبق روال هر سال با تغییر فصل خالی در بازار رسانی برخی محصولات صیفی انجام می شود که پس از مدت زمان کوتاهی مشکل برطرف شده و قیمت ها به ثبات می رسد.

به گزارش ایرنا، در حالی که محصولات کشاورزی در دو هفته اخیر با نوسان روبه‌رو شد که نرخ گوجه فرنگی در هفته دوم تعطیلات نوروز به بیش از ۲۵ هزار تومان و در هفته نخست ماه مبارک رمضان به ۳۵ تا ۴۰ هزار تومان در برخی استان ها رسید.

به گفته «مصطفی دارابی‌نژاد» رئیس اتحادیه بارفروشان، یکی از دلایل اصلی این امر اعتصاب کامیون‌داران به دلیل نبود سوخت کافی و پایین بودن کرایه بارگیری محصولات کشاورزی بوده است یعنی با وجود اینکه ۱۷ درصد به تعرفه کامیون‌داران اضافه شد اما آنان تمایلی به بار زدن محصولات کشاورزی نداشتند.

اما با رایزنی‌های انجام شده بین کشاورزان و کامیون‌داران و افزایش ۱۰ درصدی نرخ کرایه بار، از روز پنجشنبه (هجدهم فروردین‌ماه) بارگیری محصولات کشاورزی برای ۳۰ استان کشور شروع شد و همین امر تنش قیمتی در میدان اصلی میوه‌تره بار را کاهش داد.

وضعیت بازار از روز جمعه (نوزدهم فروردین ماه) نشان می‌دهد که با عرضه گسترده گوجه فرنگی در میادین میوه و تره بار، این محصول با قیمت بین ۹ تا ۱۲ هزار تومان به فروش می‌رسد و شواهد حاکی است که در روزهای آینده نرخ این محصول کاهش یابد.

گام به گام خشکسالی در ایران:

۵۱ درصد ظرفیت سدهای کشور پُر از آب است

ظرفیت کل سدهای کشور ۵۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب است که از این میزان تا روز بیست فروردین ماه امسال، ۵۱ درصد پرشدگی (آب) دارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، کشور ایران دارای اقلیم خشک و نیمه خشک بوده و متوسط بارش آن ۲۵۰ میلی‌متر است که این میزان بارش حدود یک سوم متوسط جهانی است.

از نظر توزیع مکانی و زمانی بارش کشور، شرایط مطلوبی در جهت تقویت منابع آبی و دسترسی مناسب به منابع آبی در سطح کشور فراهم نیست، به‌طوری که میزان بارش در مناطق کویری حدود ۴۶ میلی‌متر بوده که این رقم در استان‌های شمالی کشور به بیش از یک‌هزار و ۴۰۰ میلی‌متر افزایش می‌یابد و از نظر زمانی نیز پنج درصد بارش کشور در تابستان اتفاق می‌افتد که چندان کمکی در تأمین آب کشت‌های تابستانه واقعی نمی‌کند.

از طرفی متوسط بارش کشور در گذر زمان رو به کاهش است، به‌طوری که میانگین بارش ۵۳ ساله کشور حدود ۲۵۰ میلی‌متر در حالی که میانگین ۱۳ ساله اخیر به ۲۳۲ میلی‌متر کاهش یافته است.

تازه‌ترین گزارش شرکت مدیریت منابع آب کشور نشانگر آن است که حجم آب موجود در سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۰ تاانتهای شهریور ۱۴۰۱) نابیستم فروردین امسال به رقم ۲۵ میلیارد و ۷۱ میلیون متر مکعب رسیده است.

این درحالی است که پارسال و در همین بازه‌زمانی حجم آب موجود در سدهای کشور ۲۹ میلیارد و ۴۸ میلیون متر مکعب بوده که کاهش ۱۳ درصدی را نشان می‌دهد.

کاهش ۵ درصدی آب ورودی به سدها در یک سال اخیر

کل آبی که از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۰) وارد سدها شده ۱۹ میلیارد و ۵۸ میلیون متر مکعب است که این میزان در سال آبی پارسال (ابتدای مهر ۱۳۹۹ تا آخر شهریور ۱۴۰۰) ۲۰ میلیارد و ۶ میلیون متر مکعب بوده که ۵ درصد کاهش یافته است.

میزان خروجی آب از سدهای کشور هم از ابتدای سال آبی جاری تابیست فروردین ماه ۱۳ میلیارد و ۱۵ میلیون متر مکعب است، درحالی که در مدت مشابه سال آبی پارسال ۱۸ میلیارد و ۴۶ میلیون متر مکعب بوده که کاهش ۲۹ درصدی را نشان می‌دهد.

۱۳ سد حوضه آبریز دریاچه ارومیه در سال آبی جاری با موجودی یک میلیارد و ۱۶۹ میلیون متر مکعبی ۷۰ درصد پُرشدگی دارند که در مقایسه با سال آبی پارسال ۳ درصد افزایش پرشدگی را نشان می‌دهند.

سد زاینده رود اصفهان نیز در سال آبی جاری با ۳۲۹ میلیون متر مکعب موجودی مخزن ۲۷ درصد میزان پرشدگی آن است که نسبت به سال آبی پارسال حجم پرشدگی ۳ درصد بیشتر شده است.

کاهش ۳۸ درصدی آب سدهای تهران

پنج سد تهران نیز که ۴۳۶ میلیون متر مکعب موجودی مخزن دارند، در سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۰) ۲۳ درصد پرشدگی دارند که در مقایسه با سال آبی پارسال کاهش ۳۸ درصدی دارند.

۱۰ سد خوزستان با ۱۳ میلیارد و ۷۳۶ میلیون متر مکعب درصد پرشدگی آنها در سال آبی جاری ۵۶ درصد است که در مقایسه با سال آبی پارسال ۱۰ درصد کاهش را نشان می دهند.

وضعیت ۲ سد استقلال و شمیل و نیان در استان هرمزگان در سال آبی جاری بهتر از بقیه سدهای کشور است.

سد استقلال با ۲۳۳ میلیون متر مکعب موجودی مخزن ۹۳ درصد پرشدگی دارد که نسبت به سال آبی پارسال رشد ۹۲ درصدی یافته است.

سد شمیل و نیان هم با ۷۱ میلیون متر مکعب موجود مخزن در سال آبی جاری ۷۲ درصد حجم پرشدگی دارد که در مقام مقایسه با سال آبی پارسال از رشد ۲۹۳ درصدی برخوردار شده است.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد:

مبلغ اقساط وام نهضت ملی مسکن ماهانه ۳ تا ۴ میلیون تومان

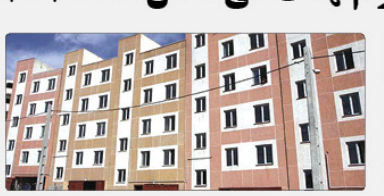

معاون وزیر راه و شهرسازی از امکان بازپرداخت بلندمدت اقساط تسهیلات نهضت ملی مسکن خبر داد و گفت: مبلغ اقساط ماهانه بین سه تا چهار میلیون تومان است.

به گزارش پیام آشنا: مدت زمان بازپرداخت تسهیلات نهضت ملی مسکن حداکثر ۲۰ سال است که می‌تواند به انتخاب متقاضی دوره بازپرداخت کوتاه‌تر هم باشد و تعیین کننده مبلغ اقساط نیز مدت زمان بازپرداخت آن است.

در همین راستا «علیرضا جعفری» معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید اعلام کرد: پرداخت اقساط در این طرح به صورت بلندمدت ماهیانه سه تا چهار میلیون تومان در مدت زمان ۱۰ تا ۲۰ سال است.

وی بیان داشت: طبق سیاست اولیه وزارت راه و شهرسازی در راستای به حداقل رساندن هزینه ساخت واحدها تلاش شد تا هزینه زمین از قیمت واحدها حذف شود؛ این درحالی است که برخی از اراضی خارج از محدوده و الحاقی نیاز به آماده سازی در ابعاد زیربنایی و روبنایی دارند که کمی حاکز ملاحظه خواهد بود.

جعفری گفت: میزان واریزی وجه اولیه متقاضیان در طرح نهضت ملی مسکن ۴۰ میلیون تومان است و عملیات اجرایی پروژه‌ها پس از واریز این وجه و کمک تسهیلات در نظر گرفته شده (در تهران ۴۵۰ میلیون تومان، در کلانشهرهای اطراف تهران و کلانشهرهای اصلی و مادر ۳۵۰ میلیون تومان و مراکز استان‌ها ۳۵۰ میلیون تومان) آغاز خواهد شد.

وی افزود: در این راستا تلاش داریم با مدیریت بحث زنجیره تولید مصالح ساختمانی با کیفیت، قیمت تمام شده واحدها را به حداقل برسانیم و با همین میزان تسهیلات و وجه اولیه واحدهای مسکونی با متراژ ۷۵ تا ۱۱۰ متر را احداث و به متقاضیان تحویل دهیم.

به گفته جعفری، هدف از اجرای این طرح قطع مسکن سازی نبوده و نیازهای ساکنان در ابعاد گوناگون مدنظر خواهد بود و بطور قطع نادیده گرفتن این مساله در طرح‌های پیشین باعث بروز مشکلات متعددی در این حوزه شده است.

مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید تاکید کرد: تکلیف دولت در زمینه تولید مسکن و حمایت از اقشار کم درآمد آن است تا با برنامه ریزی‌های انجام شده ظرفیت تامین مسکن برای دهک‌های مختلف را فراهم کرده و با مدیریت هزینه و زمین قیمت تمام شده مسکن را به حداقل برساند.

وی ادامه داد: در این راستا از سازندگان درخواست داریم با صنعتی سازی و از استفاده از فناوری های نوین، ضمن ارتقای کیفیت و سرعت ساخت پروژه ها در این زمینه به ما کمک کنند.

معاون وزیر راه وشهرسازی با تاکید بر این که در اجرای این طرح هیچ سازه‌ای نباید متضرر شود، گفت: در برخی از نقاط کشور به دلیل بُعد مسافت تامین مصالح نیازبه شرایب خرابی دارد که این موضوع در شورای برنامه‌ریزی استان ها اختیار داده شده است.

افزایش قیمت اینترنت در سایه اماواگرهای رگولاتوری

در حالی که ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی، عنوان کرده بودند تنها راه ادامه کار شان، افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه است، رگولاتوری اعلام کرده افزایش قیمت اینترنت در اپراتورها را بررسی می‌کند و وزیر ارتباطات نیز تأکید داشته که اگر اپراتوری پیش از اعلام رگولاتوری به افزایش قیمت اینترنت یا حذف تعرفه ترجیحی اقدام کند، تخلف است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، افزایش قیمت اینترنت اگرچه از پایان سال ۱۴۰۰ از سوی مجلس ممنوع شده بود، اما مسئولان وزارت ارتباطات در ماه‌های گذشته و تا تأکید داشت که افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه اینترنت تنها راه برای ادامه کار این شرکت‌هاست.

او همچنین خاطرنشان کرده بود اگر دولت تا اول فروردین‌ماه ۱۴۰۱ تعرفه‌ها را اصلاح نکند، بر اساس اصل ۴۴ قانون اساسی درخواست خواهیم داد که خود دولت هزینه‌ها را جبران کند. این موضوع به سازمان تنظیم مقررات و وزارت ارتباطات نیز اعلام شده است. بندی در اصل ۴۴ قانون اساسی آمده که بر اساس آن اگر دولت تعرفه‌ای را به شکل دستوری تعیین کند باید مازاد هزینه‌ها را خود برای بخش خصوصی جبران کند.

در این راستا عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات- درباره اقدام برخی از ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی به افزایش قیمت اینترنت به اینسا گفت: اپراتورها طبق قانون تا پایان سال ۱۴۰۰ افزایش قیمت ندادند، اما کار گروهی تعیین کردیم که مدل اقتصادی مطلوب برای ترافیک در کشور را بررسی کنند که سال ۱۴۰۱ برای آن تصمیم‌گیری می‌شود. اما اگر اپراتوری پیش از اعلام رگولاتوری، اقدام به افزایش قیمت اینترنت یا حذف تعرفه ترجیحی کند، تخلف است.

از سوی دیگر در روزهای گذشته، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی پیرو افزایش تعرفه در بخشی از بسته‌های اینترنت تعدادی از اپراتورهای ارتباطی و دغدغه مردم و کاربران نسبت به شیوه اعمال مقررات و رعایت حقوق مصرف کنندگان، اعلام کرد که رگولاتوری هیچگونه مصوبه جدیدی در مورد تعرفه اینترنت نداشته و افزایش قیمت اینترنت ثابت در برخی اپراتورها در دست بررسی است تا چنانچه در خارج از چارچوب قانونی باشد، نسبت به اصلاح صریح و جریمه قانونی مختلفان اقدام شود.

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی البته در این اطلاعیه خاطرنشان کرده بود که بر اساس مقررات مصوب سال‌های گذشته اپراتورها در محدوده مشخصی مجاز به تعریف بسته‌های خدماتی بودند که به‌دلیل شرایط رقابتی بعضا در سطح بسیار پایین‌تری اقدام به تعرفه‌گذاری می‌کردند و اکنون با افزایش چندبرابری هزینه‌ها، ادامه سرمایه‌گذاری و پاسخ به مصرف روزافزون مشترکین با چالش جدی مواجه شده است و ادامه این روند، دسترسی مردم به خدمات با کیفیت و پایدار را دچار مشکل خواهد کرد.

یادداشت

نگذارید شما را از نام آزادسازی بترسانند! (بخش اول)

قصه از ۴۲۰۰ تومانی یکی از زیباترین مصادیق حکمرانی غلط اقتصادی در کشور است که در تاریخ و ادبیات فکری غالب سیاستگذاران نوروز به بیش از ۲۵ هزار تومان و در هفته نخست ماه مبارک رمضان به ۳۵ تا ۴۰ هزار تومان در برخی استان ها رسید.

آیا علم اقتصاد می گوید قیمت‌ها باید بالا بروند و همه چیز گران شود؟ بدیهی است که خیر. دهه‌ها است که اقتصاددان در دنیای نظر و عمل تلاش کرده‌اند که هم با تورم مقابله کنند و هم کاری کنند که قیمت‌ها به نسبت دستمزدها کاهش یابد (یا به عبارت دیگر دستمزدها نسبت به قیمت‌ها افزایش یابد). ولی آنچه مهم است چگونگی تحقق این هدف است.

در اقتصاد ایران، دهه‌ها است که جهت ارزانتر شدن کالاها برای مردم و نیز حمایت از اقشار فقیر، سیاستگذاران یک چرخه معیوبی را بارها و بارها تکرار می کنند: (عرضه نهاده های ارزان – قیمتگذاری دستوری و تثبیت قیمت –افزایش ناگهانی قیمت) بارها و بارها مشاهده کرده ایم که دولت‌ها به بهانه کنترل تورم و حمایت از دهک های پایین، کالایی را در قیمتی نازل تثبیت کرده‌اند. از قیمت بنزین گرفته تا گازوییل و گاز و گندم و آرد و نیز و کود و خودرو و لوازم خانگی و کالاهای اساسی و غیراساسی و سود سپرده بانکی و نرخ تسهیلات و ارز حاصل از درآمدهای نفتی و هر آنچه که دلتیم و ندلتیم. سپس مجبور شده‌اند برای استفاده کنندگان از این نهاده‌ها قیمت گذاری دستوری نمایند. بعد از مدتی هم مشاهده می کنیم که به صورت ناگهانی یک شوک ایجاد کرده و قیمت را چند برابر می نمایند و یک بحران و نارضایتی اجتماعی و مسایل امنیتی درست کرده و بعد هم دوباره به همان روش ادامه داده ولی این بار در یک قیمتی بالاتر. از تجربه آبان ۹۸ بگیرید تا افزایش قیمت برق و گاز و اینترنت و فولاد و خودرو و ...

صدبار بدی کردی و دیدی اثرش را؛ نیکی چه بدی داشت که یکبار نکردی؟

مشکل کجاست؟

وقتی دولت نهادهای را ارزان قیمت به گروهی می دهد، برای مثال دولت ارز را با قیمتی پایین تر از قیمت واقعی خود(۴۲۰۰ تومان) به واردکنندگان می دهد تصمیم مـی گیرد که برای محصول هر تولید کننده ای که این کالا را میخرد تا انتهای زنجیره تولید قیمتگذاری کند و گرنه قیمت کالای نهایی با قیمتی بالاتر به دست مصرف کننده میرسد و نقض غرض می شود.

برای مثال قیمت مرغ را برای مرغدار قیمت گذاری می کند چرا که نهاده یارانه ای دریافت کرده است.

در وهله اول اینکه رقبای داخلی جنس وارداتی ارز ارزان گرفته از دیابه رقابت حذف خواهند شد. برای مثال وقتی هزینه تمام شده یک دلاری یک دلاری در داخل ۶۰۰۰ تومان است ولی آن دارو با ۴۲۰۰ تومان وارد می شود در حالیکه باید ۲۵ هزار تومان باشد، خط تولید داروی داخلی عملا مجبور به تعطیل کردن و یا کاهش تولید میشود. مشابها وقتی گوشت یا برنج یا روغن با ارز ۴۲۰۰ تومان وارد می شود.

از طرف دیگر قیمت گذاری دستوری در زنجیره تولید داخل نیز باعث می شود که تولیدکننده به مرور زمان و با افزایش هزینه های تولید در اثر تورم، نه تنها سرمایه گذاری برای افزایش تولید نکند که همان سطح از تولید قبلی هم برایش نیارزد و تولید خود را کم کند و یا آنرا آرام از بازار بیرون برود. این را هم در تولید برق دیده ایم، هم گندم و جو و بذر و نهاد ها و محصولات کشاورزی و هم در صنایع متعدد مثل فولاد و مس و آلومینیوم و لوازم خانگی و خودرو و هم در حوزه خدمات مانند اینترنت و ...

از طرف دیگر این قیمت گذاری دستوری، انگیزه هر نوع نوآوری و تلاش برای بهبود کیفیت را هم به شـدت کاهش داده چرا که تفاوتی بین کالای بهتر و بدتر وجود ندارد و همه را با یک چوب می زنند. از طرف دیگر معلوم نیست چه زمانی آقایان دولتی تصمیم می گیرند که اجازه افزایش قیمت دهند تا تولیدکننده بداند چه زمانی می تواند هزینه های سرمایه گذاریش را تامین کرده و اقساط بانکی را پرداخت نماید.

ولی قصه اینجا تمام نمی شـود. وقتی دولت قیمتی مثلا قیمت فولاد را دستوری پایین تر از مقدار واقعی آن نگه می دارد (چرا که میگوید من سنگ آهن ارزان قیمت به تو داده ام)، بسیاری افراد سراغ این رونق که این فولاد ارزان را از بورس کالا به دست آورند و با قیمت بالاتر بفروشند. بازار سیاه درست شده و ما به التفاوت آن به صورت رانت در جیب یک عده می رود. مشابه این داستان را در بازار خودرو دیده ایم، در آرد و گندم و نان دیده ایم. در بنزین و گازوییل فاجعای شده دیده ایم. در چاه های غیرمجاز دیده ایم. در برق نزدیده شـده و صرف استخراج رمزارز شده دیده ایم. نکته جالبتر اینجاست که به دلیل ایجاد شدن بازار سیاه و نیز کاهش تولید کالای مزبور به دلیل قیمت های سرکوب شده، قیمتی که به دست نفر بعدی در زنجیره تولید میرسد بالاتر هم خواهد بود. مثلا سازنده ساختمان، قیمت آهن و مصالح برایش بالاتر از قیمت واقعی خواهد بود چرا که مجبور است آن را از عده ای دلال بخرد که توانسته‌اند به این رانت‌ها دسترسی پیدا کنند و این یعنی قیمت مسکن هم بالاتر خواهد بود. هدف این بود که محصولات ارزانتر به دست مصرف کننده به خصوص آن قشر ضعیف برسد ولی متاسفانه باید بالاتر هم ببرد ازند.

ولی قصه اینجا تمام نمی شود. این فاصله قیمت واقعی تا قیمت سرکوب شـده دستوری چنان رانت بزرگی را ایجاد کرده که هر سدی را می شکند. دولت‌ها برای آنکه جلوی رانت را بگیرند می آیند و برای کسانی که می خواهند تولیدی بکنند که مثلا به فولاد نیاز دارد مجوز صادر می کنند و حق بهره برداری و میزان تولید معین می کنند که بر اساس آن تعیین کنند که چقدر باید به او فولاد بدهند. و این حق نقطه شـروع دیگری برای مداخلات در فضای کسب و کار تولید است که اسباب مجوزدهی ها و امضاهای طلایی و... را ایجاد کرده اسـت. سـمپه گازوییل و گود و بذر و سهمیه آرد و آهن و فولاد و مس و برق و ... همه از اینجا ناشی شده است.

ولی قصه اینجا هم تمام نمی شود. حال دولت به بنگاههایی که از این سهمیه‌ها گرفته‌اند می گوید که باید قیمت شما را هم کنترل کنم چرا که رانت دولتی گرفته اید و بدین ترتیب یک رانت اولیه و قیمت دستوری اول زنجیره منجر به قیمت گذاری دستوری در لایه بعدی زنجیره می شود و مصیبت برای آن‌ها هم تکرار شده ولی برای تعدادی به مراتب بیشتر.

تمام شد؟ خیر. رانتی که در این فاصله قیمتی وجود دارد بسیاری افراد را بر انگیخته است تا به صور مختلف ماموریتی دولتی ای که این امضاهای طلایی را دارند خریداری نموده و مجوزهای طلایی را بگیرند و اینگونه فساد در بدنه دولت رخنه می کند. همچنین وقتی هم که نوبت به افزایش قیمت دستوری برسد نیز سروکار با همین ماموریتی دولتی است و خدا میداند که قیمت های کشف شده جدید بر اساس کدام اصول اقتصادی (!؟) استخراج می شوند و برای همه تولیدکنندگان یکسان از آب در می آیند. ولی فرامونش نکنیم که فساد از یک نقطه شروع می شود. ولی ماندن درزی که در اساسی ایجاد میشود دیگر کسی نمیتواند به راحتی جلوی بزرگ شدن شکاف آن را بگیرد و تا لایه های عمیق قدرت نفوذ می تواند بکند.

سید علی مدنی زاده
رییس دانشکده مدیریت و اقتصاد شریف
Alborz.payam@gmail.com